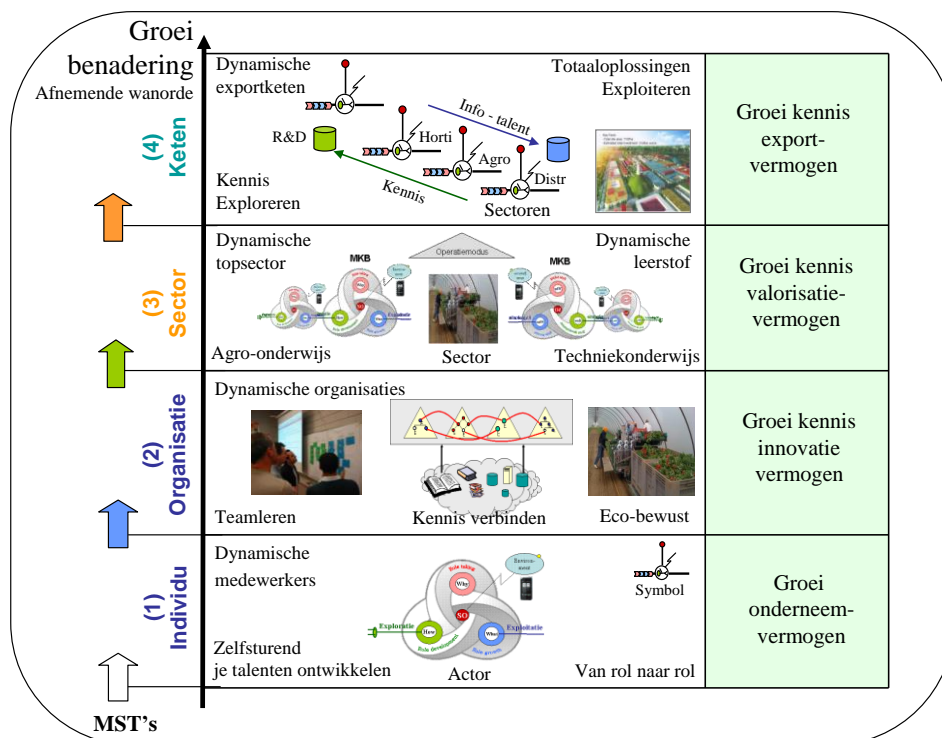

Een Multi-level actorbenadering van sociale systemen

Bron: Exportketen ontwikkelen, document P.4.2.2. p. 16.
AcadeMi-IO: T. Lohman, J. Hak, W. Gielingh

De evolutie dynamiek kent de overgang van de enkelvoudige cel naar multi-cel, organen en organisme (Burbeck e.a.). Analoog hieraan dienen zich binnen ons sociale systeem transitie aan van de individuele mens naar teams, organisaties, sectoren en waardeketens (zie figuur 1). Het kenmerk van de evolutionaire groei is dat per niveau de hanteerbare complexiteit toeneemt. Hierdoor groeit de variëteit aan oplossingen waardoor er nieuwe producten en diensten kunnen ontstaan die op het lagere niveau niet realiseerbaar waren. Structurele blokkades kunnen op hogere niveaus worden opgelost en de benodigde behoefte aan energie en informatie neemt af (Vink, Damste e.a.) hetgeen leidt tot duurzaamheid.

Beoogde effecten groeibenadering

De overgangen van lagere naar hogere systeemniveau's worden Meta-Systeem Transitie's genoemd (MST-Heylighen). *Meta-Systeem-Transitie is the name for the evolutionary process by which higher levels of complexity and control are generated.* Elke transitie naar een hoger niveau heeft zijn specifieke meerwaarde en een eigen waarde'stroom als basis voor zelforganisatie.

- Van individu naar teamniveau. Van mensen als planbare bouwstenen naar mensen die zich zelf organiserend ontwikkelen in teams (zie actormodel figuur 2). Doorbreek het schot tussen werken en leren waardoor feedback ontstaat op Performance.
- Van team naar organisatie'niveau; van het aanbodgericht ontwikkelen van technologie naar het klantgericht ontwikkelen van gebruikswaarde op maat. Doorbreek het schot tussen maken en gebruiken van producten waardoor feedback ontstaat op duurzaamheid.
- Van organisaties naar sector'niveau; van het aanbodgericht ontwikkelen van onderwijs naar het samen met de praktijk ontwikkelen van leerstof. Doorbreek het schot tussen onderwijs en bedrijfsleven waardoor feedback ontstaat op valorisatie.
- Van sector naar ketenniveau; van het eilandsgewijs ontwikkelen van deelsystemen naar het samen ontwikkelen van totaaloplossingen voor de klant. Doorbreek het schot tussen sectoren waardoor feedback ontstaat op gebruikerswaarde.

Per transitiestap groeit de mens in kennis en talenten en het hanteren van complexiteit op een hoger niveau. Dit is van belang voor het *one time right* kunnen ontwikkelen van totaalsystemen voor BRICS landen. Van overheid en industrie vraagt dit om het marktgericht verbinden van topsectoren in ketens zodat een levensvatbaar systeem ontstaat. De IPC regeling van het Ministerie van EL&I en AgentschapNL hebben de ontdekkingsreizen mogelijk gemaakt. Een meer op de TOP-sectoren gerichte IPC's kan helpen om de ingezette ontwikkelgang te versnellen en te verbreden met de BRICS exportlanden als klant (Zie ook innovatie artikel voor IEEE seminar in China).

Universal Actormodel (How?)

